

Ritkán találkozni olyan kötettel, amely az általános történeti művektől eltérő nézőpontból mutatja be az 1948-as arab-izraeli háború történetét. Bár e palesztin háborúként is ismert konfliktus terjedelmes szakirodalmi – benne a palesztin területek megszállásának története (Nakba) – változatos és alapos, mégis leginkább egyik vagy másik szembenálló fél – izraeliek, palesztinok vagy arab szomszédok – szemszögéből íródtak. Leggyakrabban a háború katonai és politikai szempontjai kerülnek előtérbe, ugyanakkor számos újonnan publikált mű hangsúlyozza annak az érintett közösségekre és a szomszédos államokra gyakorolt összetett gazdasági, társadalmi és pszichológiai hatását köszönhetően a korábbi gyarmati és a feltörekvő nagyhatalmak részvételének. Ezek a kiegyensúlyozottabb vizsgálatra törekvő kutatások posztkoloniális és más nemzetközi kapcsolat-elméleti alapokból merítenek, hogy – a Közel-Keletet 'zűrzavaros terület'-ként meghatározva – elemzésükben felhívják a figyelmet az izraeli-palesztin konfliktus azon hosszútávú, sokoldalú gazdasági, politikai, katonai és geopolitikai következményeire, melyek a II. világháború utáni szélesebb világpolitikai rendszerben bekövetkező változások szerves részeként a szomszédos államokat érintik.

E kötet kiváló adalékul szolgál az arab-izraeli háborúról kialakult ismereteinkhez. Különösen azok számára értékes olvasmány, akiket egy történelmi konfliktus felépítése és kifejlődése, valamint ennek következtében a régióban megjelenő hosszútávú átalakulási folyamatok érdekelnek. Eredeti iratanyag felhasználásával a tanulmány a kutatók számára bepillantást enged az izraeliekről, palesztinokról és arabokról – és a Közel-Kelet mint 'problémás zónáról' – kialakult magyarországi – valamint európai – közvélemény és diskurzus politikai szerkezetébe, amely a területen belüli és azon kívüli jövőbeli politikai-diplomáciai viszonyok alakulásában is szerepet kapott.

John Chircop

ISBN 978 963 315 432 8
www.jatepress.hu

9 789633 154328

MAGYARORSZÁG és az 1948-as arab-izraeli háború

Abdallah Abdel-Ati Al-Naggar
– Szabó Viola

MAGYARORSZÁG és az 1948-as arab-izraeli háború

JATE
Press

Abdallah Abdel-Ati Al-Naggar – Szabó Viola

MAGYARORSZÁG
és az 1948-as arab-izraeli háború

JATEPress

SZEGED

2020

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ.....	11
PREFACE.....	13
BEVEZETÉS.....	15
INTRODUCTION.....	16
MAGYARORSZÁG ÉS AZ 1948-AS ARAB-IZRAELI HÁBORÚ	16
Absztrakt	17
1948-as háború a magyar levéltári iratokban.....	18
1948-as háború a magyar sajtóban	23
HUNGARY AND THE ARAB-ISRAELI WAR OF 1948	29
Abstract	29
Traces of the War of 1948 in the Hungarian archive records.....	30
The Arab-Israeli War of 1948 in the Hungarian Press.....	35
DIPLOMÁCIAI IRATOK.....	41
Tárgy: Egyiptom és Anglia viszonya. Stafford-Cripps beszéde.....	43
A trónbeszéd.....	43
Tárgy: Bérmozgalmak, politikai összeesküvések Egyiptomban.....	46
Tárgy: Belpolitikai helyzet. A kormányátalakítás és utórezgései.....	49
Tárgy: Egyiptom és a külföldiek: Idegenellenőrzési törvény.....	53
A részvénytársasági törvény.....	53
Tárgy: Az Arab Liga kairói ülése.....	57
Tárgy: A „Keleti Blokk” előkészítése.....	61
Tárgy: Megbízólevélem átadása a királynál.....	64
Tárgy: Magánkihallgatás Faruk királynál.....	67
Tárgy: Bemutatózó látogatás Nokrashi pasa miniszterelnöknél	70
Tárgy: Látogatásom Ahmed Kashaba pasa külügyminiszternél.....	73
Tárgy: Bemutatózó látogatásom a Kairóban akkreditált amerikai, francia és iráni nagykövetekenél.....	75
Tárgy: Látogatásaim a szenátus és az alsóház elnökénél, valamint a király kabinetfőnökénél.....	77
Tárgy: Magánkihallgatás Mohamed Ali herceg trónörökösnél.....	79
Tárgy: Szekvesztrált magyar javak ügye	81
Tárgy: Az angol-egyiptomi sterling egyezmény.....	83
Tárgy: Egyiptomi gyapothitelek ügye. Beszélgetés Afífi és Farghali pasával.....	87
Budapesti egyiptomi ügyvivőről	89

Tárgy: Látogatás Kamel Abdel Rehim külügyi államtitkárnál.....	91
Tárgy: Tendenciózus gazdasági információk az egyiptomi sajtóban	92
Tárgy: A belpolitikai helyzet.....	93
Tárgy: Magánkihallgatásom március 31.-én Faruk királynál	98
Tárgy: Budapesti ügyvivő indulása	100
Tárgy: Ahmed Fathy EL AKKAD bey budapesti egyiptomi ügyvivő búcsúztatása és elutazása.....	101
Rejtjeltávirat	102
Rejtjeltávirat	103
Tárgy: A palesztinai kérdés.....	104
Tárgy: A Keleti Blokk előkészítése és a palesztinai események	109
Tárgy: Tájékoztatás az egyiptomi hadsereg Palesztina ellenes mozdulatáról.....	113
Tárgy: kintről.....	114
Tárgy: A kairói amerikai nagykövet lemondása	116
Tárgy: A koronatanács összetétele	117
Tárgy: Egyiptom moszkvai követének visszautazása állomáshelyére	118
Tárgy: A palesztinai események hatása az egyiptomi belpolitikára	119
Tárgy: Általános politikai helyzetkép, különös tekintettel a Palesztina kérdésére.....	122
Tárgy: Független Zsidó állam proklamálásával kapcsolatban teendő nyilatkozat óvatossága	130

SAJTÓCIKKEK.....	133
Heves harcok Palesztinában 1948. május 14.	135
Kikiáltották a zsidó államot 1948. május 15.....	135
Amerika elismerte a zsidó államot 1948. május 16.	136
A zsidó csapatok négy fronton küzdenek a benyomult arab hadseregekkel 1948. május 19.....	138
Vannak-e arab fegyveres erők Palesztinában? Ha igen, mi célból? 1948. május 19....	140
Súlyos angol-amerikai ellentét a palesztinai kérdésben 1948. május 20.	142
Az angolok látják el fegyverekkel az arabokat 1948. május 20.	143
Nagy csata folyik Jeruzsálem falai között 1948. május 21.....	143
A Biztonsági Tanács sem hozott határozatot 1948. május 21.	144
Anglia Transzjordánia felől hátbatámadta Palesztinát 1948. május 21.	145
Anglia továbbra is segíti az arabokat 1948. május 22.....	145
A palesztinai zsidó hadsereg elfogta az Arab Légión két angol vezetőjét 1948. május 22.....	145
Súlyos angol-amerikai ellentét a palesztinai kérdésben 1948. május 23.	146
Anglia résztvesz az Izrael elleni harcban – mondta az ukrán kiküldött a Biztonsági Tanácsban 1948. május 23.	147
Jeruzsálem teljes megsemmisülés előtt 1948. május 25.....	148
Az Arab Liga háborút akar 1948. május 27.	150
Végső harc folyik Jeruzsálem óvárosának romjai között 1948. május 29.	150
Levél Palesztinából – Hogyan lett a zsidók és arabok közös szabadságharcából zsidó-arab háború? 1948. május 30.	152
Magyarország elismerte Izrael államot 1948. június 2.....	154

Megkezdődnek az arab-zsidó tárgyalások 1948. június 3.	155
Megszegték az arabok a fegyverszünetet! 1948. június 3.	155
Bernadotte jelentése Palesztinából 1948. június 6.	156
Tovább tart a feszültség Palesztinában 1948. június 8.	156
Életbelépett a négyhetes palesztinai fegyverszünet 1948. június 12.	157
Fegyverszünet Palesztinában 1948. június 13.	157
Fegyverszünet és nyugalanság Palesztinában 1948. június 15.	158
Az angolszászok támaszpontokat követelnek Palesztinában 1948. június 19.	159
Ázsia forrong 1948. június 24.	159
Palesztinai fegyverszünet az arabokat segíti 1948. június 24.	160
Belpolitikai válság Izraelben 1948. június 25.	160
Pollitt: Nem lesz háború 1948. június 29.	161
Tovább tartanak a palesztinai tárgyalások 1948. július 1.	161
Holtpontra jutott a palesztinai tárgyalás 1948. július 2.	161
Bernadotte javaslatai Palesztina ügyében 1948. július 2.	162
Vége felé közeledik a palesztinai fegyverszünet 1948. július 3.	162
Meghosszabbítják-e a palesztinai fegyverszünetet? 1948. július 4.	163
Bernadotte javaslatai a palesztinai kérdésben 1948. július 6.	163
Az imperialisták kétszínű játéka Palesztinában 1948. július 6.	164
Nem hosszabbítják meg a palesztinai fegyverszünetet 1948. július 7.	164
Holnap kiújulnak a palesztinai harcok 1948. július 8.	165
Lehetetlen megakadályozni a palesztinai harcok kitörését 1948. július 9.	165
Az UNO ellenőrző bizottsága elhagyja Palesztinát 1948. július 9.	166
Fellángolt a harc Palesztinában 1948. július 10.	166
Az UNO megtorló rendszabályait kell alkalmazni az arabokkal szemben 1948. július 10.	167
Újra dörögnek a fegyverek Palesztinában 1948. július 10.	167
Izrael sikereket jelent a palesztinai háború első napján 1948. július 11.	168
Budapestre látogat Izrael közlekedésügyi minisztere 1948. július 11.	169
Heves harcok Palesztinában 1948. július 13.	169
A palesztinai helyzet 1948. július 13.	169
Arab kudarcok Közel-Keleten 1948. július 13.	169
Izrael népének harca az imperialisták és a zsidó nagyburzsoázia ellen (Írta: S. Mikunis, Izrael állam Kommunista Pártjának főtitkára) 1948. július 13.	170
„Bernadotte az olajérdekeket képviseli” 1948. július 14.	172
A palesztinai helyzet 1948. július 14.	172
Bernadotte ellentétbe került az UNO-határozattal 1948. július 16.	173
UNO-utasítás a palesztinai háború beszüntetésére 1948. július 17.	174
A palesztinai helyzet 1948. július 17.	175
Palesztinában 1948. július 20.	176
A külpolitika hírei 1948. július 21.	176
Kivégeztek egy kémkedő angol őrnagyot Palesztinában 1948. július 21.	176
A magyar bej 1948. július 22.	176
Egyiptomi támadás Palesztinában 1948. augusztus 3.	177

Fő a megbízhatóság 1948. augusztus 5.....	177
Színházi hírek 1948. augusztus 8.	177
Benszülött filmszínészek 1948. augusztus 10.....	177
Marshall lemondással fenyegetőzik 1948. augusztus 14.....	178
Újra megszólaltak a fegyverek Palesztinában 1948. augusztus 15.....	178
Folyik a harc Jeruzsálemben 1948. augusztus 15.	179
Izrael állam új pénzt hoz forgalomba 1948. augusztus 15.	179
Kiújultak az ellenségeskedések Palesztinában 1948. augusztus 18.....	179
Bevin titkos megállapodása az arabokkal Heves harcok Jeruzsálemben 1948. augusztus 19.....	180
Imperialisták egymás ellen – a Ruhr-vidéktől a Déli sarkig 1948. augusztus 20.....	180
Jugoszláviai zsidók kivándorlása Palesztinába 1948. augusztus 27.	181
Vatikáni intézkedések Palesztinában 1948. szeptember 1.....	182
Filmközlemények 1948. szeptember 3.	183
Mit tanítanak a hotel-akadémián? 1948. szeptember 3.	183
Egyiptomiak gyilkolták meg a két UNO-megfigyelőt 1948. szeptember 4.	183
Jeruzsálem „magyar házait” ágyúzták az arabok 1948. szeptember 4.....	183
Filmvilághíradó 1948. szeptember 7.	184
Hogyan ölték meg az UNO két palesztinai megfigyelőjét? 1948. szeptember 11.	184
A helyzet csütörtökön 1948. szeptember 17.	184
Megölték Jeruzsálemben Bernadotte, az UNO közvetítőjét 1948. szeptember 18.....	184
Henry Wallace: Bernadotte az angolszász imperializmus áldozata 1948. szeptember 19.	185
Feloszlatták az Irgunt 1948. szeptember 22.....	185
Világhíradó 1948. szeptember 28.....	186
Az angol titkos szolgálat gyilkoltatta meg Bernadotte-ot 1948. október 2.....	186
Hírek Svédországból 1948. október 2.	186
A palesztinai arabok kikiáltották az önálló arab államot 1948. október 5.	187
Izrael az UNO tagja akar lenni 1948. október 8.....	187
Palesztina ügye az UNO előtt 1948. október 16.	187
Egyesült a Zsidó és Arab Kommunista Párt 1948. október 16.....	188
Új filmek 1948. október 17.	188
Hírek Svédországból 1948. október 19.....	188
A Biztonsági Tanács határozata: „Tűzet szüntess!”-parancs ment Palesztinába 1948. október 20.	188
Fokozódó heveségű harcok Palesztinában. Zsidó partraszállás Gazától délre 1948. október 22.	189
Fegyverszünet Palesztinában 1948. október 23.	189
Az USA követelésére október 30-ra halasztották a Palesztina-vitát 1948. október 24.	189
Palesztina kérdésében komoly nézeteltérések vannak az amerikai delegáció egyres tagjai között 1948. október 27.	190
Angol csapatok érkeztek a palesztinai arabok támogatására 1948. november 10.....	190
A Vatikán és a palesztinai kérdés 1948. november 12.....	191
Anglia támogatja Bernadotte Palesztina-tervét 1948. november 19.....	192

Az anglikán egyház és Jeruzsálem jövője 1948. november 23.....	192
A Szovjetunió követeli: az idegen csapatok hagyják el Palesztinát	
1948. november 23.....	193
Egységes szovjet-amerikai álláspont Palesztina ügyében 1948. november 25.	193
Feszült a helyzet Negevben 1948. november 25.....	194
Palesztina-vita folytatódik az UNO-ban 1948. november 30.....	194
Éles olasz-angolszász ellentétek a gyarmati kérdésekben 1948. november 30.....	194
Közvetlen tárgyalások indultak Jeruzsálemben 1948. november 30.	195
„Az imperializmus legcinikusabb bűne” 1948. december 1.....	195
December 20-án indul a jugoszláv és bolgár zsidók palesztinai kivándorlása	
1948. december 1.....	195
Leszavazták a nyugatiakat Palesztina ügyében 1948. december 4.	196
Repülőgépjáratok viszik Ausztriából a menekülteket Palesztinába	
1948. december 8.....	196
Anglia Izrael-ellenes megtorlásokat követel az UNO-ban 1948. december 10.....	196
Angol ködösítés és diplomáciai vereség Palesztina kérdésében	
1948. december 10.....	197
Abdullah – Palesztina „királya” 1948. december 11.....	197
Ujabb milliós panama-botrány Angliában 1948. december 15.	198
Dél-Palesztinában ismét kitört a harc 1948. december 24.....	198
Bombarobbanások 1948. december 28.....	198
Áll a harc egész Palesztinában 1948. december 28.....	199
A Biztonsági Tanács kiadta a „Tűzet szüntess” parancsot Palesztinának	
1948. december 30.....	200
Izrael kormánya panaszt emelt Anglia ellen a Biztonsági Tanácsnál	
1949. január 5.	200
Angol-amerikai ellentétek az Izrael elleni angol idegháború hátterében	
1949. január 11.	200
Feszültség Palesztinában 1949. január 11.....	203
Éles ellentétek a brit kormányban a palesztinai fejlemények miatt	
1949. január 12.	205
Az USA kormánya is felelős az Izrael feletti felderítő repülésekért	
– állapítják meg az angolok 1949. január 14.....	206
Az amerikaiak küldték Izrael fölé a brit repülőgépeket	
– írja a Daily Telegraph 1949. január 14.	207
Bevinék módszerei 1949. január 14.	208
Angol-amerikai nyilatkozatháború a palesztinai kérdésben 1949. január 15.....	210
Élesedik az angol-amerikai viszály a Palesztina-ügyben 1949. január 15.....	211
Bevin palesztinai politikája: „váratlan idegroham”	
– írja az Economist 1949. január 16.	213
Az angol kormány akadályozza az arab-izraeli béketárgyalásokat	
1949. január 19.	213
Aláírták az izraeli-egyiptomi fegyverszünetet 1949. január 25.....	214
Sorsoltak a világbajnokságra 1949. január 26.	214

ÚJSÁGCIKKEK JEGYÉKE	215
1949. január 25/47. Aláírták az izraeli-egyiptomi fegyverszünetet.....	218
J. Nagy László, az SZTE professzor emeritusa alapján:	219
A diplomáciai kapcsolatok létesítésének éve Magyarország és az arab államok között	219
IDŐVONAL	221

ELŐSZÓ

Ritkán találkozni olyan kötettel, amely az általános történeti művektől eltérő nézőpontból mutatja be az 1948-as arab-izraeli háború történéseit. Bár a palesztin háborúként is ismert konfliktus terjedelmes szakirodalma – benne a palesztin területek megszállásának története (Nakba) – változatos és alapos, mégis leginkább egyik vagy másik szembenálló fél – izraeliek, palesztinok vagy arab szomszédai – szemszögéből íródtak. Leggyakrabban a háború katonai és politikai szempontjai kerülnek előtérbe, ugyanakkor számos újonnan publikált mű hangsúlyozza annak az érintett közösségekre és a szomszédos államokra gyakorolt összetett gazdasági, társadalmi és pszichológiai hatását köszönhetően a korábbi gyarmati és a feltörekvő nagyhatalmak részvételének. Ezek a kiegyensúlyozottabb vizsgálatra törekvő kutatások posztkoloniális és más nemzetközi kapcsolat-elméleti alapokból merítenek, hogy – a Közel-Keletet ’zűrzavaros terület’-ként meghatározva – elemzésükben felhívják a figyelmet az izraeli-palesztin konfliktus azon hosszútávú, sokoldalú gazdasági, politikai, katonai és geopolitikai következményeire, melyek a II. világháború utáni szélesebb világpolitikai rendszerben bekövetkező változások szerves részeként a szomszédos államokat érintik.

Abdallah Abdel-Ati és Szabó Viola alaposan összeállított kötete – a tanulmány javára szolgáló magyar és arab nyelvismereettel megtámogatva – történeti szempontból fontos forrás, hiszen az 1948-as arab-izraeli háborút szokatlan perspektívából közelíti meg: egy földrajzilag távoli állam – Magyarország – szemszögéből, amely ’perifériásnak’ is nevezhető a vizsgált konfliktust tekintve. E kötet alapját levéltári kutatások – elsősorban a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában megvizsgált diplomáciai iratok, többek között Magyarország egyiptomi nagykövetének aktái – és a korabeli sajtó cikkei adják. A korabeli magyar újságcikkek gazdag válogatásán keresztül a szerzők nem csupán a háború közérthető beszámolóját – még részletesebb képet adva a különféle újságokból, hírlapokból származó cikkek, hosszú szemelvények beillesztésével – és a konfliktus változatos fordulatainak pontos, tájékozott elemzését tárják eléink, hanem egy, a szembenálló felek valódi motivációiról és céljairól alkotott kiegyensúlyozott véleményt is.

E kötet kiváló adalékul szolgál az arab-izraeli háborúról kialakult ismereteinkhez. Különösen azok számára értékes olvasmány, akiket egy történelmi konfliktus felépítése és kifejlődése, valamint ennek következtében a régióban megjelenő hosszútávú átalakulási folyamatok érdekelnek. Eredeti iratanyag felhasználásával a tanulmány a kutatók számára bepillantást enged az izraeliekről, palesztinokról és arabokról – és a Közel-Kelet mint ’problémás zónáról’ – kialakult magyarországi – valamint európai – közvélemény és diskurzus politikai szerkezetébe, amely a területen belüli és azon kívüli jövőbeli politikai-diplomáciai viszonyok alakulásában is

szerepet kapott. A kötet új megvilágításba helyezi és segít jobban megérteni a nemzetközi kapcsolatok bonyolult fejlődését az események kezdetétől napjainkig, miközben sikerrel mutatja be a Magyarország és Egyiptom – mint az 1948-as arab-izraeli háború egyik főszereplője – közötti diplomáciai és politikai kapcsolatok jól strukturált történetét.

PROF. JOHN CHIRCOP

Intézetvezető, Mediterranean Institute, Razzett tal-Hursun, www.um.edu.mt/medinst

Alelnök, Community of Mediterranean Universities, www.cmungo.eu

Egyetemi oktató, Társadalom- és gazdaságtörténet, University of Malta,

www.um.edu.mt/profile/johnchircop

PREFACE

It is not so common to find a book such as this, which offers a different perspective from mainstream histories on the Arab-Israeli War of 1948. The voluminous historiography of this conflict – also known as the Palestine War to include the story of the occupation of Palestinian territories (the Nakba) – is now diverse and elaborate, though still mainly written from the divergent views of either one of the main contenders in the conflict – the Israelis, the Palestinians and their Arab neighbours. Often, emphasis has been put on the military and political aspects of the war, though a number of newly published histories accentuate the multiple economic, social and psychological, effects left on the communities involved, as well as on nearby countries due to the involvement of the old colonial and the emerging superpowers at the time. These more balanced research studies draw from post-colonial and other recent theoretical dimensions in international relations in order to redirect analysis onto the multifaceted economic, political, military and geopolitical long-term effects left by the Israeli-Palestine conflict on the neighbourhood – defining the Middle East as a ‘turbulent region’ – as a structural part of the transformations occurring within the wider global political system after the Second World War.

This solidly-researched book by Abdallah Abdel-Ati and Viola Szabó – who bring their knowledge of Hungarian and Arabic to the benefit and originality of this study – is of historiographic importance as it provides an unusual treatment and a different perspective on the 1948 Arab-Israeli war: that of a geographically distant country – Hungary – which one could term ‘peripheral’ to the conflict under review. Research in the archival records – primarily those examined at the state archives which include the diplomatic papers such as the dossiers of the ambassador of Hungary to Egypt – and in the contemporary Magyar press, provide the fundamental sources on which this volume is constructed. By profusely using a good selection of the most important Hungarian newspapers published at the time, the authors are able to present not only a clear coverage of the war – brought out even further with the inclusion of articles and long excerpts from different periodicals and newspapers in a section of the text – with a sharp, well-informed analysis of the varying directions which the conflict took, but also a balanced opinion on the actual motives, and goals sought by the rival protagonists of the story.

One should consider this volume as an excellent contribution to our knowledge on the Arab-Israeli war. It makes valuable reading for those interested in the build-up and evolution of this historic conflict and the long-term transformations it brought to the region. But this study also provides original material and insights for research on the political construction of public perceptions and discourse in Hunga-

ry, and actually in Europe, on the Israelis, the Palestinians and the Arabs – and on the Middle East as a ‘troubled zone’ – which helped to shape future political-diplomatic affairs in that area and beyond. In other words, whilst being successful in presenting a well-structured narrative of the history of Hungarian diplomatic and political relations with Egypt – as one principal protagonist in the Arab-Israeli war of 1948 – this volume sheds new light on, and helps us understand better, the complicated evolution of international affairs from that time to the present.

PROF. JOHN CHIRCOP

Chairperson, Mediterranean Institute, Razzett tal-Hursun, www.um.edu.mt/medinst

Vice President, Community of Mediterranean Universities, www.cmungo.eu

Professor, Social and Economic History, University of Malta,
www.um.edu.mt/profile/johnchircop

BEVEZETÉS

A XX. század egyik legnagyobb horderejű konfliktusa az arab népek és az izraeliek közötti. Az egyre inkább érvényesülésre törő nemzeti érzület, a gyarmati múlttól való függetlenedési törekvések és nagyhatalmi ígéretek mögött komoly gazdasági érdekek képe bontakozik ki a kötetben megszólaltatott források segítségével.

A sokszereplős és többretegű ellentéteket, valamint az ezekkel kapcsolatos folyamatos, nemzetközi szintű egyeztetéseket az újabb világháborútól tartó európai és Európán kívüli államok hivatalos- és sajtóérdeklődése folyamatosan nyomon követte. A levéltárakban őrzött diplomáciai jelentések gazdag forrásai az államok között kibontakozó sokoldalú kapcsolatoknak, egyúttal betekintést engednek az átlagember előtt elrejtett folyamatokba. A különböző archívumokban fellelhető korabeli sajtócikkek ugyanakkor bő információval látják el az olvasót arra vonatkozóan, hogy az újságok milyen hírekkel, tartalmakkal szolgáltak és ezeket esetlegesen miként prezentálták a politikai tendenciáknak megfelelően. Az általunk kiválasztott újságcikkek is elengedhetetlenül már a II. világháborút követő – és hosszú évtizedekig meghatározó – magyar politikai berendezkedés kíváncsiságait tükrözik.

Magyarország és Egyiptom között a diplomáciai kapcsolat néhány hónappal az első arab-izraeli háború kitörése előtt, 1947-ben állt helyre. Így külön érdekesek azok a politikai és gazdasági részletek, amik az akkori megfontolásokról és fejleményekről adnak képet. Kötetünk célja, hogy az egyiptomi-magyar kapcsolatokról olyan forrásokat mutassunk be, amik a teljesség igénye nélkül, de mégis értékes adalékul szolgálnak a téma iránt érdeklődők számára, valamint információtartalmukkal további kutatásra ösztönzik az olvasót. A válogatott politikai és gazdasági témák mellett igyekeztünk helyet biztosítani azoknak a tartalmaknak is, amik az arab-izraeli konfliktusra más szemszögből reflektálnak. Bízunk benne, hogy a Tisztelt Olvasó érdeklődve és haszonnal forgatja majd e kötetet.

A szerzők

INTRODUCTION

The struggle between the Arab nations and Israel is one of the most far-reaching conflicts of the 20th century after the Second World War. Underlying the more and more visible progress of nationalism, the ambition to break up with colonial past and the assurances of imperial powers, a picture of serious economic interests unfolds through the documents included in this volume.

The attention at official levels and of the press of European and non-European countries, fearing a beginning of a third world war, continuously followed the news on the multi-layer conflicts with multiple actors and the relating regular international consultations. Diplomatic reports in state archives are rich sources for researching the formation of multi-lateral relations between states, and also give a glimpse into the processes normally hidden from civilians. Contemporary press articles from various archives, however, provide the reader with plenty of information on what news and contents newspapers delivered, and how they were presented in line with the political tendencies. Accordingly, the selected articles in this book reflect the standards of the contemporary Hungarian political establishment – for long decades – after the Second World War.

Diplomatic relations between Hungary and Egypt were officially renewed in 1947, a few months before the outbreak of the first Arab-Israeli War. Therefore, the political and economic details providing a view on the current considerations and developments are especially thought-provoking. Our goal – without aiming to give an exhaustive list – was to present documents on the Egyptian-Hungarian relations that are valuable additions for those who take an interest in the topic and are also inspiring, with their information content, for the reader to take further research. Beside the selected political and economic issues, we tried to present contents that reflect on the Arab-Israeli conflict from a particular point of view.

We hope that our Readers will find interest and benefit exploring this book.

The Authors